

УДК 378.147:378.091.212:376-056.264

DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2026-4\(229\)-104-109](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2026-4(229)-104-109)

ПАВЛЮК РОМАН ОЛЕКСАНДРОВИЧ,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної освіти та інклюзії, заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи факультету психології та спеціальної освіти, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

Roman Pavliuk,

PhD in Education, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Special Education and Inclusion, Deputy Dean on Academic Affairs of the Faculty of Psychology and Special Education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, Ukraine

E-mail: r.pavliuk@kubg.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-8957-6158>

МУЗИЧЕНКО ІРИНА ВІКТОРІВНА,

кандидатка психологічних наук, заступниця декана з наукової роботи та міжнародної діяльності факультету психології та спеціальної освіти, доцентка кафедри практичної психології, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

Iryna Muzychenko,

PhD in Psychology, Associate Professor at the Department of Practical Psychology, Deputy Dean for Scientific Work and International Affairs of the Faculty of Psychology and Special Education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, Ukraine

E-mail: i.muzychenko@kubg.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-3539-6730>

ХОМИК ТЕТЯНА ВАСИЛІВНА,

кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри логопедії факультету психології та спеціальної освіти, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

Tetiana Khomyk,

PhD in Education, Associate Professor at the Department of Speech Therapy of the Faculty of Psychology and Special Education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, Ukraine

E-mail: t.khomyk@kubg.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-4566-0681>

ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»

А Розглянуто проблему формування та розвитку академічної культури майбутніх логопедів у процесі професійної підготовки в закладі вищої освіти. Актуальність дослідження зумовлена зростанням ролі академічної культури як важливої умови професійного становлення здобувачів вищої освіти, розвитку академічної доброчесності, критичного мислення та готовності до неперервного навчання в умовах цифровізації освітнього середовища. Метою статті є обґрунтування потенціалу дисципліни «Університетські студії» щодо формування академічної культури майбутніх логопедів і визначення основних напрямів її впливу на професійне становлення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

На основі аналізу наукових джерел уточнено сутність поняття «академічна культура» та визначено її значення у підготовці майбутніх фахівців зі спеціальної освіти. Охарактеризовано особливості корпоративної культури Київського столичного університету імені Бориса Грінченка як підґрунтя формування академічної культури студентів. Проаналізовано зміст дисципліни «Університетські студії» та розкрито можливості її трьох змістових модулів («Лідерство служіння», «Я – студент», «Вступ до спеціальності») у розвитку цінностей академічної спільноти, академічної доброчесності, культури професійної комунікації, навичок командної взаємодії, професійної ідентичності та готовності до навчання впродовж життя.

У результаті дослідження обґрунтовано структуру академічної культури майбутнього логопеда, яка охоплює ціннісно-мотиваційний, етико-нормативний, когнітивно-дослідницький, комунікативний і професійно-ідентифікаційний компоненти. Встановлено, що дисципліна «Університетські студії» має значний потенціал для цілеспрямованого формування академічної культури студентів завдяки інтеграції ціннісних, професійних, етичних і дослідницьких складників освітнього процесу.

Ключові слова: академічна культура; академічна доброчесність; майбутні логопеди; професійна підготовка; університетські студії; корпоративна культура університету; спеціальна освіта

FORMATION OF THE ACADEMIC CULTURE OF FUTURE SPEECH THERAPISTS DURING THE STUDY OF THE DISCIPLINE "UNIVERSITY STUDIES"

S The article addresses the formation and development of the academic culture of future speech therapists during professional training at a higher education institution. The relevance of the study is determined by the growing role of academic culture as an essential prerequisite for the professional development of higher education students, facilitating academic integrity, fostering critical thinking, and nurturing readiness for lifelong learning amid the digital transformation of education. The purpose of the article is to substantiate the potential of the course "University Studies" in fostering the academic culture of future speech therapists and to identify the main pathways of its influence on the professional development of bachelor's level students.

Based on an analysis of the scholarly sources, the study clarifies the essence of "academic culture" and determines its significance in the training of future specialists in special education. The article characterizes the corporate culture of Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University as the foundation for cultivating students' academic culture. Through an analysis of the course content of "University Studies", the article uncovers the transformative potential of its three modules ("Servant Leadership," "I Am a Student," and "Introduction to the Profession") in developing the values of the academic community, academic integrity, professional communication culture, teamwork skills, professional identity, and readiness for lifelong learning.

The study substantiates the structural components of a future speech therapist's academic culture, comprising value-motivational, ethical-regulatory, cognitive-research, communicative, and professional-identity dimensions. It is established that the "University Studies" course possesses significant potential for the purposeful development of students' academic culture through the integration of value-based, professional, ethical, and research-oriented components into the educational process.

Keywords: academic culture; academic integrity; future speech therapists; professional training; University Studies; university corporate culture; special education

Актуальність проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими практичними завданнями.

У сучасних умовах трансформації вищої освіти України особливої актуальності набуває проблема формування академічної культури здобувачів освіти як основи їхнього особистісного, професійного та громадянського становлення. Академічна культура є складним інтегративним феноменом, що поєднує систему цінностей, норм поведінки, принципів академічної доброчесності, навичок наукової комунікації, відповідальності за результати навчальної діяльності та готовності до неперервного професійного розвитку. Її формування розпочинається з перших днів навчання в закладі вищої освіти та визначає успішність адаптації студентів до нового освітнього середовища, рівень їхньої навчальної мотивації та якість майбутньої професійної діяльності.

Особливої значущості проблема набуває у процесі підготовки майбутніх фахівців зі спеціальної освіти, зокрема логопедів, професійна діяльність яких ґрунтується на гуманістичних цінностях, високому рівні професійної етики, відповідальності, здатності до постійного саморозвитку та дотримання норм академічної та професійної доброчесності [2]. Сучасний логопед має не лише володіти фаховими знаннями та компетентностями, а й демонструвати сформовану академічну культуру як основу професійної культури фахівця спеціальної освіти.

У контексті реалізації місії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка – служити людині, громаді, суспільству – важливого значення набуває створення освітнього середовища, спрямованого на розвиток особистості студента, формування його ціннісних орієнтацій, відповідального ставлення до навчання та професійного самовдосконалення. Університет послідовно впроваджує політику розвитку академічної культури через утвердження принципів академічної

доброчесності, корпоративних цінностей, цифровізації освітнього процесу та підтримки студентських ініціатив. Важливу роль у цьому процесі відіграє діяльність Школи академічної доброчесності, метою якої є поширення норм і цінностей академічної доброчесності та формування нової академічної культури, заснованої на чесності, прозорості й довірі в освітній і науковій діяльності.

Одним із освітніх компонентів, спрямованих на адаптацію першокурсників до університетського середовища та формування основ академічної культури, є дисципліна «Університетські студії». Зміст дисципліни охоплює питання організації освітнього процесу в університеті, розвитку корпоративної культури, академічної доброчесності, цифрової компетентності, лідерства служіння, командної взаємодії та професійного саморозвитку. Вивчення дисципліни сприяє формуванню у студентів навичок самоорганізації, усвідомлення цінностей університетської спільноти, готовності до ефективної взаємодії в академічному середовищі та розвитку відповідального ставлення до власної освітньої траєкторії.

Нині інтерес дослідників до проблем академічної культури, академічної доброчесності, адаптації студентів до умов навчання у закладах вищої освіти та розвитку професійної ідентичності майбутніх педагогів значно зріс. Зокрема через відкритість освітніх і наукових ресурсів, появу технологій штучного інтелекту (ШІ). Вбачаємо значний потенціал дисципліни «Університетські студії», яка є унікальною для Київського столичного університету імені Бориса Грінченка у формуванні та розвитку академічної культури майбутніх логопедів.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій.

Поняття формування та розвитку академічної культури в університетському середовищі останнім часом набуло актуальності у професійній спільноті науковців.

Зокрема це викликано прийняттям Закону України «Про академічну доброчесність». Проте багато дослідників і самі університети давно приділяють увагу дослідженню питань ефективних технологій та методів формування та розвитку академічної культури не тільки здобувачів освіти, а й усіх дотичних до спільноти науко- та знаннєтворення.

Ю. Моцюк розглядає академічну культуру як сукупність способів і методів діяльності університетської спільноти, її системну інтегровану якість, що відбиває досягнутий рівень розвитку. На думку дослідниці, основними елементами академічної культури є знання і переконання, якими керуються члени академічної спільноти у своїй повсякденній діяльності [3].

О. Стасюк, О. Хомік, Т. Ліщук-Торчинська, Л. Тарасюк поняття академічної культури аналізують через поняття академічної доброчесності й зазначають, що останнє є невід'ємним складником професійної компетентності здобувачів вищої освіти та важливою умовою забезпечення якості освітнього процесу й наукової діяльності. Вчені вважають, що створення етичного освітнього середовища, приклад доброчесної поведінки викладачів, використання кейс-методів і цифрових інструментів запобігання порушенням є ефективними педагогічними умовами для формування та розвитку академічної культури здобувачів вищої освіти [6].

О. Семенов на основі аналізу досвіду міжнародних, європейських організацій, національного досвіду характеризує академічну культуру як інтегративне утворення особистості, яке складається з аксіологічного, мотиваційно-етичного, наративно-цифрового, мовно-комунікативного, праксеологічного, поведінково-інтерактивного компонентів, кожний з яких характеризується певним змістовим наповненням і проявляється в культурі розумової праці, етичній культурі, культурі академічного читання і письма, академічної комунікації, академічному менеджменті тощо [5].

У зарубіжних дослідженнях поняття академічної культури здобувачів і наукової спільноти взагалі піднімалися уже давно. Наприклад, у 1980 році відомий американський соціолог освіти, один із найвпливовіших дослідників вищої освіти XX століття Burton R. Clark вказував, що академічна культура має особливе значення як важливий ресурс згуртування студентської молоді, формування професійної ідентичності майбутніх фахівців і розвитку відповідального ставлення до освітньої і наукової діяльності. Вона є своєрідним моральним капіталом університетської спільноти, який ґрунтується на принципах академічної доброчесності, взаємної поваги, довіри, відповідальності та професійної етики. Водночас академічна культура характеризується відкритістю, плюралізмом і орієнтацією на професійне самовдосконалення, що особливо важливо для майбутніх педагогів і фахівців спеціальної освіти [9].

Xi Shen та Xianghong Tian наголошують, що академічна культура університету охоплює систему академічних цінностей, академічний світогляд, академічну етику, традиції та освітньо-наукове середовище. Водночас

університетська культура характеризується відкритістю, академічністю, різноманітністю, інноваційністю та творчою спрямованістю. Академічна культура виступає важливим чинником розвитку університетської спільноти, тоді як університетське середовище створює умови для її формування та поширення. У зв'язку з цим важливими напрямками розвитку академічної культури є реалізація місії університету, утвердження спільних цінностей, інтеграція культурних компонентів у процес професійної підготовки здобувачів освіти та підтримка інноваційного розвитку академічної спільноти [11].

На думку сучасних дослідників, в умовах глобальних суспільних трансформацій академічна спільнота залишається одним із небагатьох соціальних інститутів, здатних забезпечувати культуру критичного мислення, обґрунтованого знання та відповідального ставлення до пізнання. Саме тому академічну культуру доцільно розглядати не лише як сукупність норм і цінностей, що регулюють діяльність учасників освітнього процесу, а як фундаментальну характеристику академічної спільноти, яка визначає якість освітньої, наукової та професійної діяльності її членів [8]. Для майбутніх фахівців зі спеціальної освіти сформованість академічної культури є важливою передумовою професійного становлення, розвитку навичок критичного мислення, академічної доброчесності та готовності до неперервного професійного самовдосконалення.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується означена стаття.

Попри значний науковий інтерес до проблем академічної культури, академічної доброчесності та професійної підготовки майбутніх фахівців, недостатньо дослідженими залишаються питання впливу університетського освітнього середовища на формування академічної культури здобувачів вищої освіти. Зокрема, потребують подальшого вивчення можливості корпоративної культури університету, його ціннісних засад, академічних традицій, цифрового освітнього простору та спеціально організованих освітніх практик у розвитку академічної доброчесності, професійної ідентичності, культури академічної комунікації та готовності студентів до навчання впродовж життя. Особливої актуальності ця проблема набуває в контексті підготовки майбутніх логопедів, професійна діяльність яких вимагає високого рівня професійної та академічної культури.

Мета статті полягає в обґрунтуванні потенціалу дисципліни «Університетські студії» щодо формування академічної культури майбутніх логопедів і визначенні основних напрямів її впливу на професійне становлення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Викладення основного матеріалу дослідження. На нашу думку, формування та розвитку академічної культури здобувачів вищої освіти залежить від сформованості останньої в самому закладі освіти – наявності високої корпоративної культури, місії, візії закладу вищої освіти, сповідуваних спільних цінностей і розуміння загальної стратегії розвитку.

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка вирізняється з-поміж інших ЗВО України якраз високим рівнем розвитку корпоративної культури та усіх її складників. Корпоративна культура університету запроваджується на усіх рівнях – серед науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників, здобувачів освіти всіх рівнів.

Корпоративна культура університету – це цілісна система унікальних ідентифікуючих ознак, в основу яких покладено цінності, які визначають філософію його діяльності, ідею (візію) та місію, формують традиції, норми і стилі, способи службових і міжособистісних взаємовідносин, поведінку студентів і співробітників, що відображає рівень досконалості, добропорядності та привабливості університетського бренду в сучасному соціокультурному та науково-освітньому просторі. В

основу корпоративної культури Київського столичного університету імені Бориса Грінченка покладено принцип лідерського служіння. Цей тип лідерства концентрується на особистісному зростанні та добробуті людей і спільнот, з якими спілкується лідер. У той час, як традиційне лідерство передбачає одну людину на вершині владної піраміди, лідери-служителі розділяють владу, намагаються вирішити проблеми інших і допомагають людям рости, розвиватися та показувати найкращі результати [1].

Відповідно до засадничих теоретичних основ корпоративної культури Київського столичного університету імені Бориса Грінченка розроблені місія, візія, гасло та цінності, які уже давно із теоретичного рівня перейшли в практичну площину їхнього упровадження кожним співробітником і здобувачем/здобувачкою освіти (рис. 1):

Рис. 1. Місія, візія, гасло та цінності Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (за матеріалами сайту: <https://kubg.edu.ua/>)

Крім того, ці засадничі категорії корпоративної культури знаходять свою реалізацію й у подальшій професійній і громадській діяльності випускників університету.

У практиці факультету психології та спеціальної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка багато років із метою адаптації та формування й розвитку академічної культури, приналежності до спільноти університету студентів першого курсу викладається дисципліна «Університетські студії», яка складається із трьох взаємопов'язаних модулів: «Лідерство служіння»; «Я – студент»; «Вступ до спеціальності». Саме із вивчення цієї дисципліни розпочинається шлях студента в університеті [4].

Розглянемо детальніше особливості формування та розвитку академічної культури здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Логопедія зі спеціальності А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями), спеціалізацією А6.01 Логопедія у процесі вивчення дисципліни «Університетські студії».

Вивчення дисципліни розпочинається із модуля «Лідерство служіння», який викладається у тренінговому форматі. Модуль охоплює теми, які знайомлять здобувачів з корпоративною культурою та цінностями

університету, засадами та філософією лідерства служіння, психологічними особливостями ефективної взаємодії в команді, поняттям конфліктів і способами їхнього розв'язання з позицій лідерства служіння [7].

Наступним модулем дисципліни «Університетські студії» є модуль «Я – студент», який має на меті актуалізувати та утвердити нову роль – роль студента закладу вищої освіти. Цей модуль є важливим, оскільки студенти впродовж його вивчення знайомляться із історією, структурою Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, особливостями організації освітнього процесу та поглиблюють знання із корпоративної культури університету, і яку розпочали вивчати у першому модулі.

Важливим складником модуля «Я – студент» є ознайомлення студентів із особливостями академічної культури університету під час вивчення другої теми «Я і освітній процес». Упродовж цієї теми студенти ознайомлюються із поняттями академічної доброчесності в університеті, антикорупційної політики університету та стратегічним планом розвитку університету у контексті досягнення цілей сталого розвитку [10]. Також під час вивчення студентами цього модуля відбувається знайомство із Електронним кампусом університету,

який є одним із найунікальніших з-поміж усіх закладів вищої освіти України. Електронний капмус включає систему електронного навчання студента, всі доступні безкоштовні ресурси наявні в університеті: корпоративну пошту, безкоштовний доступ до Office 365, інструменти на основі штучного інтелекту, розклад занять, замовлення довідок і документів, ресурси для організації онлайн-комунікації, бібліотеки, оголошень про академічну мобільність і можливості студентського офісу та багато іншого. У контексті формування та розвитку академічної культури студенти отримують можливість про анонімні звернення до різних служб університету – повідомлення про корупцію, сексуальні домагання, етичні порушення тощо.

Визначальним модулем у формуванні та розвитку академічної культури студентів є модуль «Вступ до спеціальності», який спрямований на професійну адаптацію студентів до майбутньої фахової діяльності та усвідомлення ними цінностей академічної й професійної спільноти. Зміст модуля забезпечує поєднання професійно орієнтованих знань із ціннісними, етичними та світоглядними компонентами підготовки здобувачів вищої освіти.

Вивчення тем, які пов'язані із професійною діяльністю логопеда сприяє формуванню професійної ідентичності студентів, усвідомленню соціальної значущості обраної професії, відповідальності за результати власної діяльності та готовності до постійного професійного самовдосконалення. Саме такі характеристики є важливими складниками академічної культури, оскільки визначають ставлення здобувача освіти до навчання як до процесу неперервного особистісного і професійного розвитку.

Упродовж вивчення модуля «Вступ до спеціальності» особливого значення набуває вивчення нормативних документів університету щодо академічної доброчесності, що сприяє усвідомленню студентами етичних стандартів академічної діяльності, формуванню нетерпимості до проявів академічного шахрайства, розвитку навичок відповідального використання інформаційних джерел і культури академічної комунікації.

Не менш важливим у цьому контексті є ознайомлення з науковими школами, здобутками українських і зарубіжних учених, а також науковою діяльністю викладачів кафедри, що сприяє формуванню у студентів поваги до академічних традицій і мотивує до власної науково-дослідницької діяльності.

Отже, змістовий модуль «Вступ до спеціальності» як завершальний етап вивчення дисципліни «Університетські студії» створює необхідні умови для формування академічної культури майбутніх логопедів через розвиток професійної ідентичності, академічної доброчесності, наукового світогляду, критичного мислення, культури професійної комунікації та готовності до навчання впродовж життя. Саме такі складники забезпечують успішне входження студентів до академічної спільноти

та їхнє подальше професійне становлення як висококваліфікованих фахівців у галузі спеціальної освіти.

Виходячи зі змісту дисципліни «Університетські студії», можемо стверджувати, що академічна культура майбутнього логопеда є багатокомпонентним утворенням, яке формується під впливом університетського освітнього середовища та професійної підготовки.

У структурі академічної культури майбутнього логопеда доцільно виокремити ціннісно-мотиваційний, етико-нормативний, когнітивно-дослідницький, комунікативний і професійно-ідентифікаційний компоненти.

Ціннісно-мотиваційний компонент охоплює усвідомлення студентом місії та цінностей університетської спільноти, прийняття принципів лідерства служіння, готовність до професійного саморозвитку та навчання впродовж життя.

Етико-нормативний компонент передбачає дотримання принципів академічної доброчесності, професійної етики, відповідальне ставлення до результатів освітньої та наукової діяльності.

Когнітивно-дослідницький компонент характеризується сформованістю наукового світогляду, здатністю до критичного аналізу інформації, використання доказових підходів у професійній діяльності та готовністю до наукового пошуку.

Комунікативний компонент відображає культуру академічного спілкування, здатність до конструктивної взаємодії в освітньому середовищі, роботи в команді та ефективної професійної комунікації.

Професійно-ідентифікаційний компонент пов'язаний із усвідомленням соціальної значущості професії логопеда, прийняттям професійних цінностей і формуванням готовності до відповідальної фахової діяльності.

Отже, академічна культура майбутнього логопеда виходить за межі виключно академічної доброчесності та охоплює комплекс цінностей, знань, норм поведінки й професійних установок, які забезпечують успішну інтеграцію студента до академічної спільноти та його подальше становлення як висококваліфікованого фахівця у царині спеціальної освіти.

Висновки. Формування та розвиток академічної культури майбутніх логопедів є важливим складником їхньої професійної підготовки та одним із пріоритетних напрямів діяльності сучасного закладу вищої освіти. Академічна культура розглядається як інтегративне особистісно-професійне утворення, що поєднує систему цінностей, норм академічної поведінки, принципів академічної доброчесності, професійної етики, культури наукової комунікації, критичного мислення та готовності до неперервного професійного розвитку.

Ефективність формування та розвитку академічної культури студентів значною мірою залежить від рівня розвитку корпоративної культури університету, його місії, візії, цінностей та освітнього середовища. Досвід Київського столичного університету імені Бориса Грінченка демонструє, що впровадження принципів лідерства

служіння, академічної доброчесності, цифровізації освітнього процесу та підтримки студентських ініціатив створює сприятливі умови для розвитку академічної культури здобувачів вищої освіти.

Дисципліна «Університетські студії» є досить важливим інструментом формування та розвитку академічної культури майбутніх логопедів на початковому етапі навчання в університеті. Кожен із її змістових модулів забезпечує розвиток окремих складників академічної культури. Модуль «Лідерство служіння» сприяє засвоєнню цінностей університетської спільноти, розвитку навичок командної взаємодії та відповідального лідерства; модуль «Я – студент» забезпечує адаптацію здобувачів до освітнього середовища університету, ознайомлення з принципами академічної доброчесності та цифровими сервісами; модуль «Вступ до спеціальності» формує професійну ідентичність майбутнього логопеда, науковий

світогляд, культуру академічної комунікації та готовність до навчання впродовж життя.

Вважаємо, що дисципліна «Університетські студії» має значний потенціал для формування та розвитку академічної культури майбутніх логопедів, оскільки забезпечує цілісне поєднання ціннісно-мотиваційного, етико-нормативного, когнітивно-дослідницького, комунікативного та професійно-ідентифікаційного компонентів професійної підготовки майбутнього фахівця зі спеціальної освіти.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробленні та експериментальній перевірці критеріїв, показників і рівнів сформованості академічної культури майбутніх логопедів, а також у вивченні впливу цифрових освітніх технологій та інструментів штучного інтелекту на розвиток академічної доброчесності, культури наукової комунікації та професійної ідентичності здобувачів вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Корпоративна культура / Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. URL: <https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/korporativna-kultura-metr-universyty/8518-korporativna-kultura-universitytetu.html>. (дата звернення: 22.06.2026).
2. Мартинчук О. В. Підготовка фахівця зі спеціальної освіти до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 430 с.
3. Моціук Ю. Б. Складові нової академічної культури науково-педагогічних працівників: академічна культура. *Медицина освіти*. 2021. № 3. С. 123–128. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/handle/lib/85151>.
4. Павлюк Р. О., Клишевич Н. А., Музиченко І. В. Адаптація студентів до умов навчання в закладі вищої освіти на основі вивчення дисципліни «Університетські студії». *Перспективи та інновації науки*. 2025. № 7 (53). С. 702–720. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7\(53\)-702-720](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7(53)-702-720).
5. Семенов О. М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 218 с.
6. Стасюк О. Л., Хомик О. М., Лішук-Торчинська Т. П., Тарасюк Л. М. Формування академічної доброчесності як професійної компетентності здобувачів освіти в умовах закладу вищої освіти. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 20. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16763803>.
7. Хомик Т. В., Тичина К. О., Павлюк Р. О., Музиченко І. В. (2026). Університетські студії. Робоча програма навчальної дисципліни. URL: <https://rg.kubg.edu.ua/registry/rpnd/6494>. (дата звернення: 22.06.2026).
8. Barnett R. The very idea of academic culture: What academy? What culture? *Humaff*. 2014. № 24. P. 7–19. DOI: <https://doi.org/10.2478/s13374-014-0202-4>.
9. Burton R. C. Academic Culture. Yale Univ, New Haven, CT. Inst. for Social and Policy Studies, 1980. 34 p.
10. Ryökkynen S., Martynchuk O., Skrypnyk T., Pavliuk R., Klishevych N., Babych N., Vasylieva H., Ganevitch S., Taran O., Muzychenko I., Lopatynska N. Inclusive Competence of Ukrainian Teachers in the Context of Sustainable Development Goals: Evidence for Continuous Professional Development Design. *European Journal of Sustainable Development*. 2026. No. 15 (2). P. 703–727. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2026.v15n2p1>.
11. Xi S., Xianghong T. Academic Culture and Campus Culture of Universities. *Higher Education Studies*. 2012. Vol. 2, № 2. P. 61–65. DOI: <https://doi.org/10.5539/hes.v2n2p61>.

References

1. Kyivskyi stolychnyi universytet imeni Borysa Hrinchenka. *Korporativna kultura [Corporate Culture]*. Retrieved from <https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/korporativna-kultura-metr-universyty/8518-korporativna-kultura-universitytetu.html> [in Ukrainian].
2. Martynchuk, O. V. (2018). *Pidhotovka fakhivtsia zi spetsialnoi osvity do profesinnoi diialnosti v inkluzivnomu osvitnomu seredovyshchi [Training of a Special Education Specialist for Professional Activity in an Inclusive Educational Environment]*: monograph. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury [in Ukrainian].
3. Motsiuk, Yu. B. (2021). *Skladovi novoi akademichnoi kultury naukovopedagogichnykh pratsivnykiv: akademichna kultura [Components of the New Academic Culture of Academic and Teaching Staff: Academic Culture]*. *Medychna osvita [Medical Education]*, 3, 123–128. Retrieved from <https://dspace.uzhnu.edu.ua/handle/lib/85151> [in Ukrainian].
4. Pavliuk, R. O., Klishevych, N. A., & Muzychenko, I. V. (2025). *Adaptatsiia studentiv do umov navchannia v zakladi vyshchoi osvity na osnovi vyvchennia dystsypliny "Universytetski studii" [Adaptation of Students to Learning Conditions in a Higher Education Institution Based on Studying the Discipline "University Studios"]*. *Perspektyvy ta innovatsii nauky [Prospects and Innovations of Science]*, 7 (53), 702–720. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7\(53\)-702-720](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7(53)-702-720) [in Ukrainian].
5. Semenoh, O. M. (2021). *Akademichna kultura doslidnyka: yevropeyskyi ta natsionalnyi konteksty [Academic Culture of the Researcher: European and National Contexts]*: Study Guide. Sumy: A.S. Makarenko SumDPU [in Ukrainian].
6. Stasiuk, O. L., Khomik, O. M., Lishchuk-Torchynska, T. P., & Tarasiuk, L. M. (2025). *Formuvannia akademichnoi dobrochesnosti yak profesiinoi kompetentnosti zdobuvachiv osvity v umovakh zakladu vyshchoi osvity [Formation of Academic Integrity as a Professional Competence of Students in the Conditions of a Higher Education Institution]*. *Pedahohichna Akademiia: naukovyi zapysky [Pedagogical Academy: Scientific Notes]*, 20. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16763803> [in Ukrainian].
7. Khomik, T. V., Tychna, K. O., Pavliuk, R. O., Muzychenko, I. V. (2026). *Universytetski studii. Robocha prohrama navchalnoi dystsypliny [University Studies. Working Program of the Academic Discipline]*. Retrieved from <https://rg.kubg.edu.ua/registry/rpnd/6494> [in Ukrainian].
8. Barnett, R. (2014). The very idea of academic culture: What academy? What culture? *Humaff*, 24, 7–19. DOI: <https://doi.org/10.2478/s13374-014-0202-4> [in English].
9. Burton, R. C. (1980). *Academic Culture*. Yale Univ., New Haven, CT. Inst. for Social and Policy Studies. 34 p.
10. Ryökkynen, S., Martynchuk, O., Skrypnyk, T., Pavliuk, R., Klishevych, N., Babych, N., Vasylieva, H., Ganevitch, S., Taran, O., Muzychenko, I., & Lopatynska, N. (2026). Inclusive Competence of Ukrainian Teachers in the Context of Sustainable Development Goals: Evidence for Continuous Professional Development Design. *European Journal of Sustainable Development*, 15 (2), 703–727. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2026.v15n2p1>.
11. Xi, S., & Xianghong, T. (2012). Academic Culture and Campus Culture of Universities. *Higher Education Studies*, 2, 2, 61–65. DOI: <https://doi.org/10.5539/hes.v2n2p61>.

Дата надходження до редакції
авторського матеріалу: 26.06.2026

Цитувати: Павлюк Р. О., Музиченко І. В., Хомик Т. В. Формування академічної культури майбутніх логопедів у процесі вивчення дисципліни «Університетські студії». *Імідж сучасного педагога*. 2026. № 4 (229). С. 104–109. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2026-4\(229\)-104-109](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2026-4(229)-104-109)